

Průběh a časování kardiovaskulární revoluce ve vybraných evropských zemích

Abstrakt

Struktura úmrtnosti podle věku, pohlaví i příčin úmrtí se v čase mění. Různí autoři se snaží tyto změny popsat nebo zobecnit a vytvořit tak teorie nebo koncepty o změně struktury úmrtnosti. Jedním z takových konceptů je kardiovaskulární revoluce. Popisuje změny v úmrtnosti, které probíhaly v Evropě ve 2. polovině 20. století a v některých zemích stále ještě probíhají. Tyto změny se týkají především poklesu úmrtnosti na kardiovaskulární nemoci. Nejvyšší úmrtnost přitom vykazují ischemické nemoci srdeční. Při poklesu úmrtnosti na kardiovaskulární onemocnění však neklesá nebo mírně roste prevalence některých chronických a degenerativních onemocnění. Úmrtnost se zároveň posouvá do vyšších věků. Tato práce má za cíl ověřit na vybraných evropských státech průběh a časování kardiovaskulární revoluce v různých regionech Evropy. Tohoto cíle bylo dosaženo pomocí interpretace základních demografických ukazatelů. Tyto ukazatele byly v první části práce analyzovány odděleně pro jednotlivé skupiny příčin úmrtí, v další části práce byla kardiovaskulární onemocnění rozdělena do čtyř podrobnějších podskupin příčin úmrtí a analýza byla provedena také pro každou tuto podskupinu. Výsledky analýz pak byly zasazeny do teoretického konceptu kardiovaskulární revoluce a vyvozeny závěry týkající se jak průběhu, tak časování kardiovaskulární revoluce ve vybraných regionech Evropy. Bylo zjištěno, že časování kardiovaskulární revoluce ve čtyřech vybraných státech ve většině případů odpovídá teoretickým konceptům.

Klíčová slova: úmrtnost, příčiny úmrtí, nemoci oběhové soustavy, kardiovaskulární revoluce, Evropa